

זגם תשובות – דינים ומבוא – עולים חדשים – מס' 005384, חורף תשע"ח

הערה למעריך: הפרטים הכתובים בסוגריים מרובעים אינם מחייבים את הנבחן.

פרק ראשון (64 נקודות)

על הנבחן לענות על ארבע מן השאלות 1-5.

1. הלכות כשרות

א. (1) על פי התורה, בשר וחלב יחד אסורים באכילה כאשר הם בושלו יחד.

(2) — אסור לאכול בשר וחלב יחד בין שבושלו יחד ובין שלא בושלו יחד.

— אסור לאכול מאכל חלבי מיד לאחר אכילת בשר.

[הערה למעריך: די באיסור אחד]

אכילת בשר ואכילת מאכלי חלב הם מעשים יומיומיים אצל רוב בני האדם, וחכמים ראו צורך לקבוע איסורים רבים כדי להרחיק את האדם מן העבירה.

(עמ' 29)

ב. (1) יש להמתין זמן מסוים בין אכילת בשר לאכילת מאכלי חלב מן הטעמים האלה:

— יש חשש שנשארו שאריות בשר בין השיניים, ובשעת אכילת מאכלי החלב ייאכלו יחדיו.

— טעם הבשר מורגש בפה זמן מסוים לאחר אכילתו.

[הערה למעריך: די בטעם אחד]

(שם)

(2) המקרים שבהם אפשר להקל ולקצר את זמן ההמתנה:

— ילדים שאינם בני מצווה.

— חולים.

— כאשר יש ספק אם עבר זמן ההמתנה.

[הערה למעריך: די בדוגמה אחת]

(עמ' 31)

2. תפילות וברכות

א. (1) התפילה של אליהו הנביא התקבלה בשעת תפילת המנחה.

תפילת המנחה היא באמצע היום, ומי שמתפנה מכל עסקיו ומתפלל בכוונה את תפילת המנחה — שכרו גדול.

(2) מנחה קטנה — שעתיים וחצי שעות זמניות לפני סוף היום.

מנחה גדולה — משש וחצי שעות זמניות.

[הערה למעריך: לקבל כל תשובה שברור ממנה שמנחה גדולה היא באמצע היום ומנחה קטנה היא לקראת הערב]

(עמ' 54-55)

ב. (1) בתפילת הדרך מבקשים מה' שישמור עלינו בדרך מכל מיני צרות ויעזור לנו להגיע למחוז חפצנו לשלום.

(2) לא, כי תפילת הדרך נאמרת רק פעם אחת ביום.

(עמ' 63)

3. שבת

- א.** (1) שמירת השבת היא זכר לבריאת העולם וליציאת מצרים (עמ' 64).
 (2) "לחם משנה" – שני כיכרות שלמים של לחם, חלות, לחמניות, פיתות וכדומה (עמ' 67).
- ב.** (1) ארבע הברכות בהבדלה הן: בורא פרי הגפן, בורא מיני בשמים, בורא מאורי האש, המבדיל בין קודש לחול [לקבל: יין, בשמים, נר, הבדלה].
 [הערה למעריך: די בשלוש ברכות]
 (2) עליו לומר "ברוך המבדיל בין קודש לחול".
 (עמ' 70)

4. שבת

- א.** "איסור מוקצה" – גזרה של חכמים שלא לטלטל (להזיז) חפצים מסוימים בשבת.
 טעמי האיסור:
 – טלטול חפצים עלול להוביל למעשים שייצרו אווירה של יום חול ויפגמו בקדושת השבת.
 – יש חשש שמתוך התעסקות בחפץ יבואו לעשות מעשים שאסור לעשותם בשבת מדין תורה.
 [הערה למעריך: די בטעם אחד לאיסור]
 (עמ' 72)
- ב.** (1) "כלי שמלאכתו לאיסור" – חפץ המשמש לעשיית מלאכה שאסור לעשותה בשבת.
 דוגמאות: מכשירי כתיבה, גפרורים, פטיש [די בדוגמה אחת]. לקבל כל דוגמה נכונה.
 (2) שתי המטרות:
 לצורך גופו – כדי להשתמש בו למלאכה המותרת בשבת.
 לצורך מקומו – כדי להשתמש במקום שבו הכלי מונח.
 (עמ' 73)

5. מועדים – ימים נוראים

- א.** (1) עשרת ימי תשובה מתחילים בראש השנה ומסתיימים ביום הכיפורים [לקבל גם ציון תאריכים] (עמ' 76).
 (2) בימים אלה יש להתנהג "לפנים משורת הדין" [לקבל: להחמיר יותר] כי גם אנו מבקשים מהקב"ה שיתנהג עימנו לא במידת הדין אלא במידת הרחמים (עמ' 79). [לקבל: לחזור בתשובה כי הקב"ה דן אותנו. לקבל גם: להרבות בלימוד תורה, בעשיית מצוות ובנתינת צדקה כי בכוחם של התשובה, של לימוד התורה ושל המעשים הטובים לשנות את גזר הדין לטובה – עמ' 76].
- ב.** (1) אכילה ושתייה, רחצה, סיכה, נעילת הסנדל, קשרי אישות (עמ' 82).
 [הערה למעריך: די בשלושה עינויים]
 (2) ספר יונה.
 קוראים את ההפטרה הזאת דווקא ביום הכיפורים מכיוון שיונה הנביא לא הצליח לברוח מה' וכך גם אנחנו לא נצליח לברוח מה', אָן: צריכים לחזור בתשובה כפי שעשו אנשי נינוה (עמ' 83).

פרק שני (36 נקודות)

על הנבחן לענות על שלוש מהשאלות 6-9.

6. מבוא לתורה שבעל פה

א. (1) רבי יהודה הנשיא ערך את המשנה.

השם של המשניות שנשארו מחוץ למשנה הוא "ברייתות" – משניות חיצוניות.

(2) סדר זרעים – מצוות התלויות בארץ; סדר מועד – שבת ומועדי ישראל; סדר נשים – בניית המשפחה; סדר

נזיקין – יחסים שבין אדם לחברו מבחינת נזקים, יחסי שכנות וענייני ממונות; סדר קודשים – הלכות המקדש

והקורבנות; סדר טהרות – דיני טומאה וטהרה.

[הערה למעריך: די בסדר אחד]

(עמ' 12)

ב. שאלות – כיצד מותר להשתמש במעליה בשבת? כיצד יהיו לצרכנים פירות וירקות שמותר לאוכלם בשנת השמיטה בלי

כל חשש? מה הם הטיפולים הרפואיים שמותר לעשות בשבת ובחג?

[הערה למעריך: די בשתי שאלות. לקבל שאלות מעמ' 22-23 ושאלות מתאימות נוספות]

7. הלכות בין אדם לחברו

א. (1) אסור לו לטעום אם אין בכוונתו לקנות, כי המוכר מרשה לטעום רק למי שמתכוון לקנות, ואם אין זו כוונתו הוא

עובר על איסור גנבת דעת ועל איסור גזל.

(2) מותר לו לטעום אם כוונתו לקנות.

(עמ' 34)

ב. כי הוא גורם לפועל להגיע למצב שבו הוא עלול להיכשל בגנבה (עמ' 35).

8. מועדים – חנוכה

א. (1) ניצחון החשמונאים על היוונים ונס פך השמן.

(2) על הניסים, הלל שלם, קריאה בתורה.

[הערה למעריך: די בתוספת אחת]

(עמ' 91-92)

ב. (1) מנהג ספרד שרק ראש המשפחה מדליק בעבור כל בני המשפחה. מנהג אשכנזי שכל אחד מבני המשפחה מדליק

נרות לעצמו (חוץ מן האישה, שיוצאת ידי חובה בהדלקת הנרות של בעלה).

[הערה למעריך: די באחד מן המנהגים]

(2) אסור להשתמש בנרות חנוכה, ולכן יש צורך בשמש כדי שאם נטעה ונשתמש באור הנרות ייחשב הדבר כאילו

השתמשנו באורו של השמש.

(עמ' 92-93)

9. מצוות

א. (1) שתי הפרשיות שבמזוזה הן: "שמע ישראל", "והיה אם שמע".

(2) בדופן הימני של הפתח, בתחילת השליש העליון.

(עמ' 114)

ב. (1) כי יש מקומות שבהם נמכרות מזוזות פסולות שלא נכתבו על פי כללי ההלכה.

(2) כדי לזכור ולהחדיר ללב את דברי האמונה שכתובים במזוזה.

(עמ' 114-115)